

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000126

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-03-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковалишин Оріся Анатоліївна

2. ORYSIA KOVALYSHYN

Кваліфікація: 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4840-0033

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 14.01.01

Назва наукової спеціальності: Акушерство та гінекологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-03-2023

Спеціальність за освітою: 222 Медицина

Місце роботи здобувача: Вищий приватний навчальний заклад «Львівський медичний університет»

Код за ЄДРПОУ: 32893200

Місцезнаходження: вул. В.Поліщука, 76, Львів, 79018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26. 613.02

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.48

Тема дисертації:

1. Репродуктивне здоров'я жінок, що мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді
2. Reproductive health of women which had violation of menstrual function in a pubertal period

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена відновленню репродуктивного здоров'я та зменшенню частоти перинатальних ускладнень у жінок з порушеннями менструальної функції в пубертатному періоді на основі удосконалення і впровадження алгоритму прогностичних і лікувально-профілактичних заходів. Для реалізації мети дослідження були поставлені наступні завдання: визначити частоту і чинники ризику первинної олігоменореї, пізнього віку менархе і пубертатних кровотеч у сучасних дівчат-підлітків; представити особливості медикосоціальної характеристики жінок, що мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді; з'ясувати особливості гормонального статусу і взаємозв'язок гормонів яєчника з рівнем інтерлейкінів у жінок, що мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді; оцінити стан оваріального резерву у жінок, що мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді; встановити особливості гемодинаміки яєчників і матки, стан ангіогенних факторів зростання у

жінок, що мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді; визначити причини і механізм розвитку недостатності лютеїнової фази у жінок з первинною олігоменореєю в анамнезі і розробити спосіб прогнозування повноцінної лютеїнової фази у цих пацієнток; показати здібність ендометрія до імплантації у жінок з первинною олігоменореєю в анамнезі, пізнім віком менархе і пубертатними кровотечами; представити особливості перебігу вагітності, пологів і перинатальні результати у жінок, що мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді; з'ясувати частоту і механізм розвитку та прогностичну модель плацентарної дисфункції у жінок, що мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді; удосконалити, впровадити та оцінити ефективність алгоритмів лікування порушень менструальної функції в пубертатному періоді та профілактики плацентарної дисфункції і перинатальної патології у цих жінок на підставі нових прогностичних моделей, медикаментозної корекції та прегравідарної підготовки. Об'єкт дослідження: репродуктивне здоров'я та перинатальна патологія. Предмет дослідження: клінічний перебіг пубертатного періодів, акушерські та перинатальні результати розродження в жінок із порушеннями менструальної функції. Методи дослідження: клінічні інструментальні, ендокринологічні, біохімічні, функціональні, морфологічні та статистичні. Вперше на підставі клініко-анамнестичних, лабораторних і інструментальних досліджень вивчений стан репродуктивного здоров'я, особливості перебігу вагітності, пологів і перинатальних результатів у жінок, що мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді. Встановлено, що при своєчасній діагностиці, лікуванні і диспансерному спостереженні дівчат-підлітків з порушеннями менструальної функції в 80,0% формується регулярний менструальний цикл, в 76,7% в репродуктивному віці настає планована вагітність. Особливостями перебігу вагітності є загроза переривання вагітності, загрозові передчасні пологи, плацентарна дисфункція. Особливостями перебігу пологів є порушення пологової діяльності; частота перинатальної патології достовірно вище, ніж в новонароджених від 4 матерів, що мали правильний ритм менструацій. У жінок, що мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді, встановлена нормогонадотропна функція гіпофіза; у жінок з первинною олігоменореєю в анамнезі зниження прогестерону, з пізнім віком менархе зниження естрадіолу у фолікулінову фазу менструального циклу. Вперше встановлено, що в патогенезі недостатності лютеїнової фази у жінок з первинною олігоменореєю в анамнезі має значення порушення в системі ангиогенезу по зниженню експресії рецепторів судинно-ендотеліального фактора зростання і ангиогенного коефіцієнта, зниження кровотоку в яєчниковій артерії і в артерії строми яєчника на стороні преовуляторного фолікула. Кореляційна залежність між показниками інтерлейкінів 4 та 8 і прогестерону, естрадіолу свідчить про вплив інтерлейкінів на процеси фолікулогенезу в яєчнику і формування жовтого тіла. Оваріальний резерв у жінок з порушеннями менструальної функції в пубертатному періоді збережений. Вперше встановлено, що в патогенезі зниження здатності ендометрія до імплантації у жінок з первинною олігоменореєю в пубертатному періоді є зниження концентрації прогестерону в стадію визрівання жовтого тіла і недостатня товщина ендометрія в середню стадію фази секреції; у жінок з пізнім віком менархе – зниження естрадіолу в преовуляторний період і зменшення товщини ендометрія в середню стадію фази секреції; у жінок з пубертатними кровотечами – посилення ангиогенезу в ендометрії за рахунок збільшення експресії судинноендотеліального фактора зростання і зниження кровотоку в базальних артеріях матки.

2. The dissertation is devoted to restoring reproductive health and reducing the frequency of perinatal complications in women with disorders of menstrual function in the pubertal period based on the improvement and implementation of the algorithm of prognostic and therapeutic and preventive measures. For realization of purpose researches were put the followings tasks: to define frequency and factors of risk of primary oligomenorrhea, late age of menarche and pubertal bleeding for modern girls-teenagers; to present the features of medical and social description of women which had violation of menstrual function in a pubertal period; to find out the features of hormonal status and intercommunication of hormones of ovary with the level of interleukins for women which had violation of menstrual function in a pubertal period; to estimate the state of ovarian reserve for women which had violation of menstrual function in a pubertal period; to set the features of hemodynamics of ovaries and uterus, state of angiogenic factors of growth for women which had violation of menstrual function in a pubertal period; to define reasons and mechanism of development of insufficiency of luteal phase for women with

a primary oligomenorrhea in anamnesis and to develop the method of prognostication of valuable luteal phase for these patients; to rotin the capacity of endometrium for implantation for women with a primary oligomenorrhea in anamnesis, by late age of menarche and pubertal bleeding; to present the features of motion of pregnancy, births and perinatal results for women which had violation of menstrual function in a pubertal period; to find out frequency and mechanism of development and predictive model of placenta disfunction for women which had violation of menstrual function in a pubertal period; to perfect, to inculcate and estimate efficiency of algorithms of treatment of violations of menstrual function in a pubertal period and prophylaxis of placenta disfunction and perinatal pathology for these women on the basis of new predictive models, medicinal correction and prigravid preparation. 12 Research object: reproductive health and perinatal pathology. Article of research: clinical motion pubertal periods, obstetric and pperinatal results of delivery for women with violations of menstrual function. Research methods: clinical instrumental, endocrinology, biochemical, functional, morphological and statistical. First on the basis of clinical-and-anamnestic, laboratory and instrumental researches the studied state of reproductive health, feature of motion of pregnancy, births and perinatal results for women which had violation of menstrual function in a pubertal period. It is set that at timely diagnostics, treatment and clinical supervision of girls-teenagers with violations of menstrual function a regular menstrual cycle is formed in 80,0%, in 76,7% the planned pregnancy comes in genesial age. The features of motion of pregnancy is a threat of terminating pregnancy, threatenings premature births, placenta disfunction. The features of motion of births is violation of childbirth; frequency of perinatal pathology for certain higher than in new-born from mothers which had a correct rhythm of menstruations. For women which had violation of menstrual function in a pubertal period, the normogonadotropic function of hypophysis is set; for women with a primary oligomenorrhea in anamnesis of decline of progesterone, with late age of menarche decline of estradiol in the follicular phase of menstrual cycle. It is first set that in pathogeny of insufficiency of luteal phase for women with a primary oligomenorrhea in anamnesis matters violation in the system of angiogenesis on the decline of expression of receptors vascular-endothelial to the factor of growth and angiogenic coefficient, decline of blood stream in a ovarian artery and in the artery of stroma of ovary on the side of preovulatory follicle. Crosscorrelation dependence between the indexes of interleukins 4 and 8 and progesterone, testifies an estradiol to influence of interleukins on the processes of folliculogenesis in an ovary and formings of yellow body.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Ковалишин ОА. Репродуктивне здоров'я жінок, які мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді. Здоров'я жінки. 2020;4:73–80.
- 2. Ковалишин ОА. Клінічні аспекти у жінок із порушеннями менструальної функції в пубертатному періоді. Здоров'я жінки. 2020;5-6:84–9.
- 3. Ковалишин ОА. Профілактика порушень менструальної функції у дівчат-підлітків після артифіційних абортів. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. 2020;38:58–63.
- 4. Ковалишин ОА. Актуальні аспекти ендокринологічного та імунного статусу в жінок, які мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. 2020;39:50–8.
- 5. Ковалишин ОА. Стан оваріального резерву в жінок, які мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді. Сімейна медицина. 2020;4:92–6.

- 6. Ковалишин ОА. Ангіогенні фактори росту і гемодинаміка в яєчниках у жінок, які мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді. Репродуктивне здоров'я жінки. 2020;2:11–9.
- 7. Ковалишин ОА. Особливості гормонального і цитокінового статусу в жінок, які мали порушення менструальної функції у пубертатний період. Здоров'я жінки. 2020;7:56–62.
- 8. Ковалишин ОА. Ультразвукові параметри і стан гемодинаміки матки у жінок, які мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді. Здоров'я жінки. 2020;8:30–7.
- 9. Ковалишин ОА. Особливості перебігу вагітності у жінок, які мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді. Репродуктивне здоров'я жінки. 2020;4:18–25.
- 10. Ковалишин ОА. Особливості пологів і стан новонароджених у жінок, які мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді. Репродуктивне здоров'я жінки. 2021;5:16–21.
- 11. Ковалишин ОА. Перинатальні наслідки розродження жінок, які мали порушення менструальної функції в пубертатному періоді. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]. Київ: НУОЗ України імені П. Л. Шупика. 2021;1:33–44.
- 12. Ковалишин ОА. Вплив дисгормональних порушень у пубертатному періоді на клінічні прояви порушень менструальної функції. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]. Київ: НУОЗ України імені П. Л. Шупика. 2021;2:29–38.
- 13. Ковалишин ОА. Медико-соціальні особливості у жінок із порушеннями менструальної функції в пубертатному періоді. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]. Київ: НУОЗ України імені П. Л. Шупика. 2021;3:95–102.
- 14. Ковалишин ОА. Особливості патогенезу анемії вагітних із порушеннями у пубертатному періоді. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]. Київ: НУОЗ України імені П. Л. Шупика. 2021;4:17–23.
- 15. Salmanov AG, Kovalyshyn OA, Manzhula LV, Voloshyn OA. Impact of infectious diseases on pubertal timing in Ukrainian girls: results a multicenter study. Wiad Lek. 2021;74(10, p. 1):2392–9.
- 16. Salmanov AG, Vitiuk AD, Kovalyshyn OA, Kutytska TV, Voloshynovych NS. Surgical site infection after laparoscopic hysterectomy for benign gynecological disease in Ukraine. Wiad Lek. 2022;75(1, p. 2):251–8.
- 17. Salmanov AG, Vitiuk AD, Kovalyshyn OA, Kutytska TV, Korniyenko SM, Rud VO. Prevalence and risk factors of infertility in Ukraine: results a multicenter study (2019–2021). Wiad Lek. 2022;75(5, p. 2):1058–65.
- 18. Ковалишин ОА. Аномальні маткові кровотечі пубертатного періоду: до питань патогенезу і діагностики. Репродуктивне здоров'я жінки. 2022;2:39–46.
- 19. Ковалишин ОА. Сучасні аспекти патології пубертатного періоду. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]. Київ: НУОЗ України імені П. Л. Шупика. 2022;1:36–49.
- 20. Ковалишин ОА. Особливості патогенезу передменструального синдрому у жінок із патологічним пубертатним періодом. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]. Київ: НУОЗ України імені П. Л. Шупика. 2022;2:24–9.
- 21. Ковалишин ОА. Особливості сексуальної поведінки дівчат з різним перебігом пубертатного періоду. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики [Електронне науково-практичне видання]. Київ: НУОЗ України імені П. Л. Шупика. 2022;3:32–7.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Вдовиченко Юрій Петрович
- Yuriy Vdovychenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, член-кор., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5768-0973

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57209345604

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Семенюк Людмила Миколаївна
- Liudmyla Semeniuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7354-7061

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України

Код за ЄДРПОУ: 22863747

Місцезнаходження: Кловський узвіз, буд. 13-а, Київ, 01021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Корнацька Алла Григорівна

2. Alla Kornatska

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6638-6426

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О. М. Лук'янової Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012022

Місцезнаходження: вул. П. Майбороди, буд. 8, Київ, 04050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвак Олена Олегівна

2. Olena Lytvak

Кваліфікація: д. мед. н., професор, старший науковий співробітник, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9885-9248

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна наукова установа "Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини" Державного управління справами

Код за ЄДРПОУ: 05415786

Місцезнаходження: вул. Верхня, буд. 5, Київ, 01014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державне управління справами

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Вдовиченко Юрій Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Вдовиченко Юрій Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Серьогіна Наталія Олексіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна